

عنوان مقاله:

آسیب شناسی برنامه درسی کار و فناوری در مقطع متوسطه اول: مطالعه کیفی

محل انتشار:

فصلنامه فناوری آموزش، دوره 14، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

زهرا ابوالحسنی - گروه روشها و برنامه ریزی درسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

مرضیه دهقانی - گروه روشها و برنامه ریزی درسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

پیشینه و اهداف: حوزه تربیت و یادگیری کار و فناوری از حوزه‌های یازده گانه‌ای است که در برنامه درسی ملی لحاظ شده و شامل کسب مهارت‌های عملی برای زندگی کار آمد و بهره ور و کسب شایستگی‌های مرتبط با فناوری علوم وابسته، به فناوری اطلاعات و ارتباطات است. یکی از مبانی اصلی اصلاح برنامه درسی در قرن بیستم روند افزایش آموزش فناوری می‌باشد. این شایستگی برای تربیت فناورانه و زندگی سالم در فضای مجازی و نیز آمادگی ورود به حرفه و شغل در بخش‌های گوناگون اقتصادی و اجتماعی ضروری‌اند. با توجه به آموزه‌های اسلامی، کار و اشتغال از ارزش تربیتی برخوردار است و انسان از طریق کار، شخصیت وجودی خویش را صیقل می‌دهد، هویت خویش را تثبیت می‌کند و زمینه ارتقای وجودی خویش را مهیا و امکان کسب روزی حلال برای پاسخگویی به نیازهای جامعه را فراهم می‌آورد. مراحل دیگر برای توسعه حداقل مهارت‌ها آموزش طراحی و فناوری در مدارس است. آموزش فناوری، کار و مهارت آموزی باعث پیشرفت فردی، افزایش بهره‌وری، مشارکت در زندگی اجتماعی و اقتصادی، کاهش فقر، افزایش درآمد و توسعه‌یافتگی خواهد شد. باید در نظر داشت که آسیب‌شناسی فرایندی است نظام‌مند از جمع‌آوری داده‌ها به منظور تعامل اثربخش و سودمند در راستای حل مشکلات، چالش‌ها، فشارها و محدودیت‌های محیطی در اجتماعی می‌باشد. در واقع آسیب‌شناسی برنامه درسی کار و فناوری می‌تواند در تعیین موانع، نقاط ضعف و قوت و تعیین فرصت‌ها و تهدیدها و ارایه استراتژی‌های مناسب کم‌کند. همچنین تضمین کیفیت در آموزش کار و فناوری مهمترین اولویت هستند که در توسعه و بهبود برنامه‌های آموزش کار آفرینی، انتخاب شغل و رشته‌های کاربردی و متنوع تاثیرگذار خواهند بود. اگر کیفیت برنامه‌درسی کار و فناوری به صورت سیستماتیک مورد بررسی قرار نگیرد، علم کارآفرینی که نیاز اساسی کشور در عصر حاضر می‌باشد؛ توسعه نخواهد یافت. هدف پژوهش حاضر شناسایی آسیب‌های موجود در اجرای برنامه درسی کار و فناوری می‌باشد. روشها: این پژوهش کیفی و از نوع پدیدارشناسی بود که با استفاده از ابزار مشاهده مشارکتی و مصاحبه نیمه-ساختاریافته انجام شده است. جامعه پژوهش حاضر تمامی معلمان کار و فناوری مناطق مختلف کشوری بود که ۲۰ نفر از آنان از طریق نمونه‌گیری در دسترس تا رسیدن به اشباع نظری انتخاب شد و با آنان مصاحبه نیمه‌ساختاریافته صورت گرفت و همچنین کلیه دانش-آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه اول شهرستان بهارستان بود که تعداد ۸۰ نفر از آنان از طریق نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شد و با آنان مصاحبه گروهی در گروه‌های ۶ الی ۸ نفر صورت گرفت. آنگاه متن مصاحبه‌ها به روش ۷ مرحله‌ای تجزیه و تحلیل شد. یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که از دیدگاه معلمان آموزش کار و فناوری، در پنج مقوله "محدودیت، عوامل اجتماعی، عدم کفایت ساختاری، استراتژی‌های انگیزه‌ساز و برنامه‌ریزی درسی" با ده مضمون فرعی و از دیدگاه دانش‌آموزان در سه مقوله "عوامل اجتماعی، استراتژی‌های انگیزه‌ساز و برنامه ریزی درسی" با یازده مضمون فرعی آسیب‌پذیر می‌باشد. نتیجه‌گیری: اجرای برنامه ...

کلمات کلیدی:

کار و فناوری، برنامه درسی، آسیب شناسی، متوسطه اول

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1198737>

